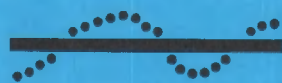

Statistisk Sentralbyrå

MELDING OM VIRKSOMHETEN 1981

Statistisk Sentralbyrå

Melding om virksomheten
1981

Statistisk Sentralbyrå
Oslo 1982

FORORD

Statistisk Sentralbyrå legger med dette fram melding om virksomheten for året 1982. Hovedvekten er lagt på å vise hva som er gjort i løpet av året for å videreutvikle og bygge ut den offisielle statistikk, slik at den bedre kan dekke de ulike behov. Enkelte driftsmessige sider ved virksomheten er kort berørt.

Oslo, 28. juni 1982

Arne Øien

INNHOLD

	Side
I. Arbeidsoppgaver og forutsetninger for Statistisk Sentralbyrås virksomhet	7
II. Personale, organisasjon og regnskap	8
III. Statistikkproduksjonen	9
1. Framdriften av de løpende statistikkprosjekter	9
2. Statistisk utviklingsarbeid	10
IV. Forskning, analyse og metodearbeid	15
1. Fagkontorene	15
2. Forskningsavdelingen	16
3. Sosiodemografisk forskningsgruppe	18
4. Gruppe for metoder	19
5. Gruppe for ressursregnskap	19
V. Publiserings- og informasjonsvirksomheten	19
 V e d l e g g	
1. Tabeller	21
2. Statistisk Sentralbyrå. Publikasjoner gitt ut i 1981	23
3. Statistisk Sentralbyrås organisasjon pr. 1. januar 1982	28

I. ARBEIDSOPPGAVER OG FORUTSETNINGER FOR STATISTISK SENTRALBYRÅS VIRKSOMHET

Statistisk Sentralbyrå har som hovedoppgave å:

Hovedoppgaver

- klarlegge de samfunnsmessige behov for offisiell statistikk og for analyser basert på slik statistikk,
- utvikle et statistisk system og å foreta analyser som innen de gitte stillings- og utgiftsrammer best mulig imøtekommer disse behov.

Behovene

De viktigste brukergrupper som har behov for statistikk er i første rekke sentrale og lokale offentlige myndigheter som trenger statistikk som grunnlag for generell overvåking av samfunnsutviklingen, for økonomisk og sosial planlegging og for beslutninger om og oppfølging av tiltak med sikte på å styre samfunnsutviklingen. Forskningen bruker statistikk i empiriske analyser med sikte på å kaste lys over strukturer, sammenhenger og utviklingstendenser i vårt samfunn, mens privat virksomhet har behov for statistikk som grunnlag for bedriftsøkonomisk styring. Også allmennheten har krav på statistisk informasjon. Det må ses som et vesentlig grunnlag for utviklingen av et moderne samfunn at disse statistikk- og analysebehov blir imøtekommet på en rimelig og balansert måte.

Statistikk-systemet og analyse-apparatet

Byrået søker å imøtekomme behovene ved å bygge opp og videreutvikle et statistikkssystem der en ut fra samfunnsmessige prioriteringer og så langt budsjettet gjør det mulig prøver å imøtekomme de ulike brukergrupperes ønskemål. For å gjøre statistikkssystemet mest mulig effektivt, legger Byrået sterk vekt på standardisering av definisjoner og klassifikasjoner og samordning av de ulike serier i logisk sammenhengende systemer. Kjernen i dette systemet er for den økonomiske statistikk nasjonalregnskapet. Tilsvarende regnskapssystemer er under utforming også for befolknings- og sosialstatistikk og for miljø- og ressursstatistikk. Byråets sentrale forskningsvirksomhet er konsentrert om disse tre statistiske hovedområder hvor det etter hvert er bygget opp analysegrupper med betydelig fagkompetanse.

Prioriteringen

I de senere år har Byrået registrert en økende pågang etter mer og bedre statistikk og analyseresultater. Tilbudet av statistikk er imidlertid begrenset av de stillings- og utgiftsrammer som budsjettet setter og som langt fra gjør det mulig å tilfredsstille alle behov. Det er derfor en sentral oppgave for Byrået å foreta en streng prioritering med sikte på å imøtekomme de viktigste samfunnsmessige behov, og her står de behov de offentlige myndigheter har i en særstilling. Det er også en viktig oppgave for Byrået å styre virksomheten slik at de disponible ressurser blir mest mulig effektivt utnyttet. Virksomheten må ellers legges opp på en slik måte at det tas betryggende hensyn til personvernet og at de byrder som legges på oppgavegiverne ikke blir urimelig store.

Planleggings-systemet

En prioritering som fører til at statistikkssystemet og analysevirksomheten får en utvikling som er i takt med de samfunnsmessige behov og som samtidig bidrar til at ressursene blir effektivt utnyttet, krever omfattende planlegging. Byråets langtidsprogram trekker opp de prinsipielle retningslinjer for utvikling og drift på lang sikt. Det langtidsprogram som var gjeldende for 1981, ble utarbeidd for siste halvdel av 1970-årene, og arbeidet med et nytt langtidsprogram for første del av 1980-årene er på det nærmeste avsluttet. De årlige rullerende arbeidsprogrammer som dekker en 5-årsperiode, fastlegger utforming og ressursbruk for det enkelte prosjekt. Både langtidsprogrammet og de årlige arbeidsprogrammer utformes i samråd med brukergruppene, ofte rådgivende utvalg hvor de viktigste brukergrupper er representert.

Arbeids-
programmet
for 1981

Ved utformingen av arbeidsprogrammet for 1981 var det klart at den betydelige vekst i ressurstilgangen i de senere år for videre utbygging av Byråets virksomhet, ikke ville fortsette. Følgende retningslinjer ble derfor lagt til grunn:

- (i) Hovedvekten legges på å opprettholde og å forbedre kvaliteten av den eksisterende statistikk.
- (ii) Prosjekter under planlegging fullføres og settes i drift så snart som mulig.
- (iii) For nye prosjekter gjennomføres streng prioritering. Prioritet gis prosjekter som tar sikte på statistisk utnyttning av Byråets egne dataarkiver og administrative datasystemer utenfor Byrådet. Det bør vises tilbakeholdenhet når det gjelder igangsetting av prosjekter som krever innhenting av nye datamasser fra primære oppgavegivere.
- (iv) Markedsføringen styrkes, blant annet ved mer analytisk behandling av statistikkresultatene.
- (v) Kontorene ble bedt om å legge vekt på rasjonalisering og driftsmessige tiltak med sikte på en best mulig utnyttning av ressursene. I denne forbindelse ble behovet for å ta i bruk ny og mer avansert datateknikk understreket.

Problemer

Med den ressurstilgang som Byrådet regnet med for 1981, var det mange høyt prioriterte prosjekter som ikke kunne tas med i arbeidsprogrammet av budsjettmessige grunner. Byrådet fikk derfor sterk pågang fra viktige brukergrupper, spesielt offentlige forvaltningsorganer, som ønsket gjennomført visse høyt prioriterte prosjekter mot betaling. Byrådet stiller seg vanligvis velvillig til slike anmodninger fordi det ville være lite rasjonelt om disse brukergrupper selv måtte gå i gang med statistikkproduksjon. De rammer som ble satt for omfanget av Byråets inntektsgivende virksomhet i 1981 begrenset imidlertid i betydelig grad Byråets muligheter for å påta seg slike oppgaver.

II. PERSONALE, ORGANISASJON OG REGNSKAP

Nye stillinger

Byrådet fikk i 1981 en nettotilgang på 7 nye faste stillinger over budsjettet. Fagavdelingen fikk en ny stilling for å styrke arbeidet med helsestatistikken. Videre fikk Forskningsavdelingen en ny stilling som ble plassert ved Økonomisk analysegruppe. Det meste av ressurstilgangen ble brukt til å styrke Produksjonsavdelingen, hvor bl.a. kapasiteten ved Systemkontoret i lengre tid hadde vært mindre enn ønskelig.

Tallet på
stillinger.
Sysselsetting
i Kongsvinger
og Oslo

I alt hadde Byrådet i 1981 bevilgning til 647 hovedstillinger for ordinære arbeidsoppgaver. Av disse var 192 stillinger plassert i Kongsvinger. Ved utgangen av 1981 var det ansatt i faste stillinger og ekstraordinære engasjementer i alt 906 funksjonærer, herav 546 i Oslo og 360 i Kongsvinger. I alt 168 funksjonærer hadde deltidsstilling. Funksjonærenes fordeling på avdelinger og kontorer er nærmere belyst i tabell 3 i vedlegg 1.

Intern
opplæring

For å bygge opp fagkompetanse og å høyne effektiviteten driver Byrådet en omfattende opplæringsvirksomhet. Denne virksomhet ivaretas av et eget internt organ - Byråskolen. I 1981 deltok 31 funksjonærer i Byråets introduksjonskurs for nyansatte akademikere, mens 13 funksjonærer deltok i et obligatorisk kurs for akademikere etter 1 års tjeneste (kurs V). Videre deltok 44 funksjonærer i introduksjonskurs for nye kontorassistenter (kurs I), og 57 funksjonærer i de

obligatoriske opplæringskurs etter 1 års tjeneste (kurs II). Våren 1981 avsluttet 19 funksjonærer det frivillige årskurs for videreutdanning av kontorfullmektiger og -assistenter (kurs III), og 12 funksjonærer begynte på det samme kurset som startet høsten 1981. Det ble holdt tre kurs i matematisk statistikk med i alt 40 deltakere, ett innføringskurs i økonometri med 12 deltakere og ett innføringskurs i bruk av programpakken SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) med 12 deltakere. Videre deltok 28 funksjonærer i to kurs i bruk av EDB-standardprogrammer og 13 funksjonærer i et kurs i arbeidsledelse og administrasjon.

Ekstern
opplæring

På forskjellige kurs utenfor Byrået deltok i alt 72 funksjonærer. Av emner kan nevnes tidsrekkeanalyser, velferd, levekår og samfunnsorganisering, personregisterloven, programmering for og bruk av EDB-maskiner og personalforvaltning.

Organisering

For å få en mer hensiktsmessig organisering av Byråets virksomhet ble det fra 1. januar 1981 opprettet en ny Underavdeling for industristatistikk m.m. med en underdirektør som faglig og administrativ leder. Den nye underavdeling dekker arbeidsområdet for det tidligere 5. kontor som samtidig ble delt i to nye kontorer. Ett av disse kontorer ble lagt til Kongsvinger. Vedlagte kart viser Byråets organisasjon pr. 1. januar 1982.

Regnskap

Byråets samlede utgifter i 1981 utgjorde 154,3 mill.kr. Dette var en stigning på nær 14 mill.kr fra 1980. En viser ellers til tabell 1 i vedlegg 1 som gir et kort regnskapssammendrag. Fordelingen av kostnadene på de ulike emneområder er belyst i tabell 2. Avvikene i totalbeløpene i de to tabeller skyldes at tabell 1 gir utgiftstall, mens tabell 2 gir kostnadstall.

III. STATISTIKKPRODUKSJONEN

Ressurs-
fordeling

En vesentlig del av de ressurser Byrået disponerer går til produksjon av statistikk. Denne virksomhet består dels av framdrift av det løpende statistikkprogram (løpende måneds- og årsstatistikk etc.) og dels av videreutvikling og utbygging av statistikksystemet.

1. Framdriften av det løpende statistikkprogram

Effektivitet-
utvikling av
nye EDB-rutiner

Byrået ser det som en viktig oppgave å gjøre framdriften av de løpende statistikkprosjekter så rask og effektiv som mulig. Dette søkes gjort dels ved god planlegging og koordinering av arbeidsrutinene og dels ved bruk av effektive metoder og avansert databearbeidingsutstyr. Det årlige arbeidsprogram med ressursplan og tidsplan for det enkelte prosjekt er et hensiktsmessig og nødvendig verktøy for å sikre driftskoordineringen. EDB-arbeidet har hittil stort sett vært utført på tradisjonell vis, men Byrået er nå innstilt på å foreta en opprustning på dette felt. I 1981 ble det laget en utredning som trekker opp retningslinjer for den videre utvikling av EDB-arbeidet i Byrået. Disse retningslinjer tar i grove trekk sikte på å ta i bruk nye rutiner hvor dataregistrering, kontroll og oppretting (integreert dataklargjøring), bearbeiding og tabelluttak utføres fra terminaler plassert ved de ulike kontorer i Byrået. Oppbygging og bruk av databaser er en viktig del av disse planer. Også i tekstbehandlingen

vil en etter hvert ta i bruk EDB-utstyr. I 1981 var både Fagavdelingen og Forskningsavdelingen i gang med å legge om virksomheten til utvidet bruk av nye EDB-rutiner. Innen tekstbehandlingen ble det tatt i bruk elektronisk utstyr ved tre arbeidsplasser. Da ressurser for anskaffelse av teknisk utstyr er begrenset og da nødvendig utviklingsarbeid og opplæring tar tid, vil overgangen skje gradvis og kan neppe ventes avsluttet før i siste halvpart av 10-året.

Kapasitets-
problemer

Også i 1981 var kapasiteten i de enkelte produksjonsledd fullt utnyttet. Ved Produksjonsavdelingen var det særlig systemarbeidet som periodevis ikke maktet å følge tidsplanen, slik at forsinkelser oppstod. Men også Fagavdelingen hadde kapasitetsproblemer. Dette hadde sammenheng med at det var planlagt med små marginer for uforutsette problemer i forbindelse med datainnhenting, sykefravær og rekruttering for å fylle ledige stillinger. Dessuten viste det seg at problemer i forbindelse med utnytting av administrative datasystemer fremdeles fører til betydelige forsinkelser for enkelte statistikkprosjekter.

Aktualitet

Trass i de driftsproblemer som er omtalt ovenfor, ble aktualiteten av Byråets publikasjoner noe bedre i 1981. Den gjennomsnittlige produksjonstid for NOS-publikasjonene sank nemlig fra 14,9 måneder i 1980 til 13,8 måneder i 1981. Denne gunstige utvikling skyldtes i det vesentlige kortere trykningstid. Men aktualiteten for mange av Byråets publikasjoner er ennå lite tilfredsstillende.

2. Statistisk utviklingsarbeid

Utviklings-
arbeid

Byråets kapasitet for utbygging av statistikksystemet, slik at det best mulig kan imøtekomme nye behov, avhenger av hvor mye ressurser som kan disponeres for utviklingsarbeid. Slikt utviklingsarbeid kan dels være utbygging og forbedring av løpende statistikkprosjekter og dels planlegging av nye prosjekter. I det følgende gis det en kort, emnevis oversikt over utviklingsarbeid som har hatt betydning for Byråets virksomhet i 1981.

Befolkning

Den løpende befolkningsstatistikk som i stor utstrekning er basert på opplysninger hentet fra Det sentrale personregister, er godt utbygget. Utviklingsarbeidet i 1981 tok sikte på å forbedre publiseringsformen for statistikken og å utarbeide tilbakegående oversikter for befolkningen i kommunene. For å kaste lys over fruktbarhetsforholdene i Norge, ble det i 1977 gjennomført en fruktbarhetsundersøkelse. Resultatene av denne undersøkelse ble publisert i 1981. Arbeidet med Folke- og bolig tellingen 1980 ble ført videre, og de første kommunehefter med statistikk fra tellingen ble publisert i april/mai 1981. Folketellingene har bl.a. til formål å beskrive utvalgte sider ved befolkningens sosiografiske struktur, og har tradisjonelt vært holdt ved begynnelsen av hvert 10-år. Mange av de opplysninger som vanligvis går inn i folketellingene finnes i EDB-baserte administrative og statistiske datasystemer som er bygget opp i de senere år. For å vurdere mulighetene for å utnytte dette materiale statistisk og dermed eventuelt unngå den belastning en folketelling er, arbeides det med en tilleggsundersøkelse til Folketellingene 1980, som vil gi svar på om neste folketelling kan erstattes av data hentet fra slike datasystemer.

- Helse
- Helsestatistikken er under utbygging med sikte på å nytte ut informasjon fra nye EDB-baserte datasystemer, spesielt da Helsepersonellregisteret (HPR), Helseinstitusjonsregisteret (HIR) og Det økonomiske og medisinske informasjonssystem (ØMI). I 1981 ble den første publikasjon basert på data fra Helsepersonellregisteret gitt ut. Arbeidet med oppbygging av Helseinstitusjonsregisteret er i gang, men registeret er ennå ikke operativt. Det ble arbeidd videre med opplegget av en sykdomsstatistikk basert på data fra ØMI. Systemet er operativt, men det er ennå mange sykehus og sykehjem som ikke har tatt systemet i bruk. Sykdomsstatistikken utarbeides derfor foreløpig på prøvebasis.
- Arbeidsmarked
- Arbeidsmarkedstatistikken er også under utbygging. Det viktigste prosjekt som er under utvikling her er arbeidstakerstatistikken som henter data-grunnlaget fra Arbeidsgiver-/arbeidstakerregisteret. Prosjektet er sterkt forsinket på grunn av svakheter i meldingsgangen til registeret. Det ble ellers arbeidd videre med opplegget av en sysselsettingsstatistikk for selvstendig næringsdrivende som også bygger på informasjon hentet fra administrative registre. Siktemålet er å samordne de to prosjekter til en fullstendig registerbasert sysselsettingsstatistikk. I 1981 ble det gjennomført en prøveundersøkelse med sikte på å kaste lys over hvordan arbeidsgiverne vurderer tilgang på og behovet for arbeidskraft med ulike typer utdanning (arbeidskraftbarometer). Det ble videre arbeidd med en tilleggsundersøkelse til arbeidskraftundersøkelsene 1980 som skal gi grunnlag for beregning av utførte timeverk. Endelig ble prosjektet Arbeidskraftregnskap 1962-1980 ført videre. Regnskapet vil presentere arbeidsmarkedsdata i tidsrekkeform og vil være egnet for analyse og planlegging.
- Utenriks-handelen
- Som del av statistikken over utenrikshandelen ble det i 1981 planlagt et prosjekt med sikte på å fordele vareeksporten etter eksportørens næring og region. Prosjektet er av særlig interesse for arbeidet med det regionale nasjonalregnskap. Indeksene for utenrikshandelen har 1970 som basisår og er derfor lite anvendelige i dag. Arbeidet med revisjon og oppdatering av disse indeks-serier fortsatte i 1981. Også arbeidet med samordning av varenomenklaturene for statistikken over utenrikshandelen og industristatistikken ble ført videre. En slik felles nomenklatur har betydning for en bedre samordning av de to statistikk-områder, noe som vil styrke datagrunnlaget for bl.a. markedsanalyser. Import- og eksporttallene i forbindelse med oljevirkosheten i Nordsjøen er ennå for svake. Det ble i 1981 arbeidd videre med sikte på å få en mer pålitelig statistikk på dette felt, men problemene er ennå langt fra løst.
- Naturressurser og naturmiljø
- Det meste av arbeidet i forbindelse med ressurs- og miljøstatistikk har ennå karakter av utviklingsarbeid. I 1981 ble en undersøkelse av miljøvirkninger av vannkraftutbyggingen fullført, og arbeidet med et fullstendig vassdragsregister ble på det nærmeste avsluttet. Registeret skal nyttes av forvaltningen bl.a. ved overvåking av våre vannressurser. Et system for kobling av vassdragsenheter og grunnkretser med sikte på å gi grunnlag for statistikk over nedbørsfelter var under utforming. Ellers ble prosjektet Arealbruk i tettsteder ført videre, og referansearkivet for naturressurs- og forurensingsdata ble ajourført og publisert.
- Jordbruk og skogbruk
- Landbrukstelingen 1979 publiserte i 1981 fylkeshefter med statistikk fra tellingen for alle fylkene i landet. Betydelige deler av publiseringsprogrammet gjenstår fremdeles, og en venter ikke at tellingen vil være helt avsluttet før i 1983. Grunneiendomsregisteret i GAB-systemet (registre for grunneiendommer, adresser og bygninger) ble i 1981 tatt i bruk som grunnlag for statistikken over

omsetning av eiendommer. I første omgang dekker registeret 84 kommuner. Denne rutineendring innebærer en rasjonalisering av arbeidet på samme tid som kvaliteten av statistikken vil bli høynet. En undersøkelse av bruk av arbeidskraft i jordbruket ble avsluttet, mens undersøkelser av produksjon av svinekjøtt og av energiforbruket i landbruket var under bearbeiding. Ellers ble det i 1981 satt i gang et prosjekt som sammenholder resultatene fra de årlige utvalgstillinger i jordbruket med administrative data samlet inn i forbindelse med støtteordningene i jordbruket. Resultatene av prosjektet vil gi grunnlag for en vurdering av om administrative data kan erstatte utvalgstillingene. En slik omlegging av rutinene vil kunne gi rasjonaliseringsgevinster.

Fiske og fangst

Tellingsdato for Fiskeritellingen var opprinnelig fastsatt til 31. desember 1981, men tellingen ble utsatt ett år. Planleggingsarbeidet fortsatte. For å kaste lys over fiskernes inntektsforhold, ble det i 1981 satt i gang en undersøkelse basert på administrative data hentet inn av Garantikassen for fiskere.

Bergverk, industri, kraftforsyning og byggevirkksomhet

Integrert dataklargjøring fra skjermterminal ble i 1981 tatt i bruk for industristatistikken og har alt gitt visse besparelser. Industristatistikken ble utvidet med oversikter over tilgang og avgang av industribedrifter og sysselsatte. Produksjonsindeksen fikk en ny inndeling etter konkurransetype, noe som vil gjøre det lettere å bruke indeksen i analyser. Også lagerstatistikken ble revidert og forbedret. En ny løpende produksjonsstatistikk for utvalgte tjenesteytende næringer ble publisert i 1981. Statistikken vil styrke datagrunnlaget for nasjonalregnskapet.

Innenlandsk handel

Statistikken over indre handel har behov for videre utbygging. I 1981 ble detaljomsetningsindeksen lagt om til 1979 som basisår. Samtidig ble en feil i beregningsrutinen oppdaget og rettet. Arbeidet med en innkjøpsstatistikk for detaljhandelen og en begrenset regnskapsstatistikk (1979) for samme bransje ble ført videre. Det ble også satt i gang planlegging av en mer fullstendig regnskapsstatistikk for detaljhandelen. Prosjektet er i det vesentlige eksternt finansiert.

Samferdsel

Samferdselsstatistikken er gjennom flere år gradvis bygget ut etter retningslinjer trukket opp i NOU 1975:56. I 1981 ble det fullført flere prosjekter, bl.a. en undersøkelse av skipsfarten mellom Norge og utlandet i 1980, en lastebiltelling for 1979 (10-årlig) og en statistikk som belyser eie og bruk av personbil. En del prosjekter som var i arbeid ble ført videre. Dette gjaldt bl.a. en undersøkelse som belyser godstransporten på kysten (5-årlig) og en omfangsstatistikk for godstransporten. Ellers ble det satt i gang planleggingsarbeid på en ny lastebiltelling for 1983 og på et nytt prosjekt med sikte på å utnytte omsetnings- og sysselsettingsdata i bedrifts- og foretaksregisteret for samferdselsstatistikken.

Offentlige finanser

Statistikken over offentlige finanser dekker virksomheten innen stats-, trygde- og kommuneforvaltningen. Med det omfang den offentlige virksomhet har i dag, er dette et meget viktig statistikkområde. Den nåværende statistikk fyller imidlertid ikke de krav som stilles. Særlig er kommunalstatistikken svakt utbygd. Byrådet er derfor innstilt på å satse mer ressurser på dette statistikkområde for å sikre nødvendig utviklingsarbeid. I 1981 ble det satt i gang planleggingsarbeid på en kommunaløkonomisk database som en venter vil gi raskere og mer behovsorientert statistikk. Det ble også truffet tiltak for å få en raskere bearbeiding av statistikken over statens budsjetter og regnskaper. Statistikken over skatteinnbetalingene ble forbedret ved omlegging til EDB.

- Penger og kreditt
- Statistikkområdet Penger og kreditt dekker i det vesentlige regnskaps-tall for banker og andre kreditt- og finansinstitusjoner. Statistikken har betydning som bakgrunn for den offentlige styring av kredittvirksomheten, men også for driften av de enkelte finansinstitusjoner. Utbyggingsarbeidet har pågått i en rekke år, og statistikken gir nå detaljert og fyldig dekning. I 1981 ble det særlig arbeidd med å bedre publiseringen av de aktuelle tallene, noe som førte fram til publikasjonsserien "Bank- og kredittstatistikk. Aktuelle tall".
- Priser
- På området prisstatistikk ble det satt i gang utviklingsarbeid på konsumprisindeksen, med sikte på omlegging til kjedeindeks. Derved vil en unngå skiftvirkninger ved den periodiske oppdatering av vektgrunnlaget.
- Lønninger
- Lønnsstatistikken er fortsatt under utbygging etter retningslinjer trukket opp i NOU 1979:31. Statistikkområdet har stor betydning som bakgrunn for inntektsoppgjørene. I 1981 ble det arbeidd videre med beregningsopplegg for lønnsglidning og for oversikter over årslønn. Nye framstøt for å trekke flere næringsgrupper med i lønnsstatistikken var under planlegging. Dette gjaldt bl.a. lønnsstatistikk for ansatte i oljevirkosomhet, i helsevesen og i sosial omsorg.
- Inntekt og formue
- Inntekts- og formuesstatistikken har betydning som bakgrunn for inntektspolitikken. NOU 1979:31 inneholdt også retningslinjer for utbygging av dette statistikkområde. I september 1981 forelå de første resultater av inntektsstatistikken 1979. Det ble satt i gang arbeid med planer for et nytt opplegg for inntektsstatistikken med sikte på å oppnå mer aktuelle resultater og på samme tid å gjøre bearbeidingen mindre ressurskrevende. Arbeidet med en oversiktspublikasjon om inntektsforholdene i Norge ble ført videre. Ellers ble det satt i verk en inntekts- og kostnadsundersøkelse for privatpraktiserende leger og tannleger.
- Forbruk og sparing
- Det har nå i en årrekke vært gjennomført løpende forbruksundersøkelser bl.a. med sikte på å sikre et godt vektgrunnlag for konsumprisindeksen. I 1981 ble det publisert en oversikt over forbruksundersøkelsene for 1977 til 1979 med sammenslåtte tall for de tre år.
- Sosiale forhold
- Arbeidet med forslag til nytt opplegg for sosialkontorenes virksomhet ble avsluttet i 1981. Byrået vil i nær framtid ta standpunkt til det foreslåtte opplegg. Et hovedproblem med dette statistikkområde er at sosialkontorene av personvern hensyn har betenkeligheter ved å gi personidentifiserte opplysninger. I 1981 ble den første utgaven av en statistikk over uføretrygdene publisert. Statistikken bygger på materiale fra Rikstrygdeverket. Det arbeides med planer for videre utbygging av trygdestatistikken. En undersøkelse av sysselsettingen i de sosiale tjenester ble satt i gang i 1981.
- Rettsforhold
- Arbeidet med å legge om datagrunnlaget for kriminalstatistikken fra data innhentet på oppgaveskjema til data hentet fra EDB-baserte administrative data-systemer fortsatte. Den første reaksjonsstatistikk basert på slikt grunnmateriale ble gitt ut i 1981. Det arbeides også med en samlet presentasjon av kriminalstatistikken med enhetlig terminologi og standardiserte klassifikasjoner. Arbeidet med å heve kvaliteten av datagrunnlaget krevde i 1981 så mye ressurser at utviklingsarbeid på andre områder ble hemmet.
- Utdanning
- Utdanningsstatistikken har vært under utbygging i en rekke år. Hovedvekten legges nå på å kaste lys over søkningen til og opptaket av elever ved de ulike skoleslag og å gjøre utdanningsstatistikken mer fullstendig. I 1981 ble

det foretatt en undersøkelse av sammenhengen mellom tallet på søkere og opptatte studenter ved universiteter og høyskoler. Prosjektet var finansiert av Kirke- og undervisningsdepartementet. De første resultater fra en søkerstatistikk for folkehøgskoler og fagskoler i jordbruket ble også publisert i 1981. Videre ble det hentet inn oppgaver som skal belyse utdanning som nordmenn tar i utlandet og høgste utdanning for innvandrere. Disse oppgaver sammen med annen utdanningsstatistikk skal nyttes til en periodisk statistikk over befolkningens utdanningsnivå. En slik nivåoversikt for høgste utdanning ble i 1981 utarbeidd til bruk for Folketellingen 1980.

Valg I samarbeid med Institutt for samfunnsforskning ble det i 1981 foretatt en undersøkelse i forbindelse med Stortingsvalget 1981 av forhold som stemmegiving, valgdeltaking, politiske meninger mv. innen ulike lag av befolkningen og av hvordan disse forhold hadde endret seg siden forrige valg.

Levekår Bearbeidingen av levekårsundersøkelsen 1980 fortsatte i 1981. Undersøkelsen tar sikte på å klarlegge levekårene for ulike grupper i samfunnet og hvordan levekårene endres over tiden. I forbindelse med denne undersøkelsen ble det foretatt en del spesialundersøkelser som ble fullført i 1981, bl.a. undersøkelser av minstepensjonistenes og unge uføres levekår. Også levekårene i fiskerikommunene ble undersøkt. Undersøkelsene ble finansiert eksternt.

Boforhold For å klarlegge befolkningens boforhold og hvordan boforholdene endret seg i 1970-årene, ble det foretatt en boforholdsundersøkelse i 1981 etter oppdrag fra Kommunaldepartementet. En tilsvarende undersøkelse ble sist gjennomført i 1973. I tilknytning til undersøkelsen ble det foretatt en spesialundersøkelse av boforholdene i Oslo og Akershus. En venter at resultatene av disse undersøkelser vil bli et verdifullt supplement til Folke- og boligtellingsen 1980.

Tidsnytting Befolkningens tidsnytting og endringer i tidsnyttingen siden forrige undersøkelse i 1971-1972 ble kartlagt ved en ny tidsnyttingsundersøkelse som ble avsluttet i 1981. Spørsmål om tid brukt til omsorg for og stell av syke og eldre og pass av barn var tatt med. Samtidig ble det foretatt en spesialundersøkelse som dekket mødre og fedre som levde alene med sine barn. Arbeidet med ferieundersøkelsen 1978/79 ble avsluttet med en publikasjon i 1981.

Andre forhold En del av de prosjekter som er beskrevet ovenfor, er basert på intervjuer. I tillegg til disse undersøkelser ble det i 1981 også arbeidd med en rekke andre intervjuundersøkelser om ulike forhold etter oppdrag fra andre institusjoner. Som eksempler kan nevnes undersøkelser som belyste befolkningens røykevaner, holdninger til norsk utviklingshjelp, deltaking i politiske aktiviteter og holdninger til ulike politiske og demokratiske verdier, kvinnert arbeid ute og hjemme, sysselsetting blant ungdommen mv.

Regionalstatistikk Regionalstatistikk er vanlig statistikk som også utarbeides på landsbasis, men som kan splittes opp etter mindre geografiske områder. I 1981 ble inndelingen av landets kommuner i grunnkretser og registreringen av disse i et landsomfattende adresseregister fullført. Dermed er det åpnet nye og viktige muligheter for videre utvikling av regionalstatistikken. I første omgang er det kjørt ut befolkningstabeller for alle kommuner med spesifikasjon på grunnkretser. Det foreligger også planer om å etablere en kretsdatabank hvor det legges inn relevant datagrunnlag for regionalanalyser. Dette arbeid er ennå ikke kommet i gang. Derimot er en ny regional dataservice på fylkesnivå på det nærmeste operativ. Opplegget er tilpasset brukerbehovene, og dataservicen vil

bli mer anvendelig etter hvert som flere nye statistikkserier legges inn i systemet.

Byråets
produksjons-
kapasitet

De fleste store utviklingsprosjekter som var i gang i 1981 var videreføring av prosjekter satt i verk i tidligere år. Bare få nye ressurskrevende prosjekter ble tatt med i arbeidsprogrammet for 1981, trass i sterk pågang fra brukersiden. Dette skyldtes i hovedsaken at kapasiteten i produksjonsapparatet nå er så sterkt utnyttet at betydelig utvidelse av statistikkproduksjonen bare er mulig i den utstrekning nye ressurser kan stilles til disposisjon, eller at ressurser Byrådet allerede disponerer kan frigjøres gjennom rasjonaliserings tiltak. Rasjonalisering vil derfor bli en viktig oppgave for Byrådet gjennom de nærmeste år framover.

IV. FORSKNING, ANALYSE OG METODEARBEID

Arbeids-
deling

Bare en mindre del av Byråets ressurser disponeres til forskning, analyse og metodearbeid. Hovedtyngden av dette arbeidet foregår ved de sentrale forskningsgrupper som er organisert med sikte på spesialisert virksomhet innen visse områder. Men analysearbeid og metodearbeid utføres også i noen utstrekning ved fagkontorene. Det gis i det følgende en kort oversikt over hovedtrekkene i denne virksomhet i 1981.

1. Fagkontorene

Bakgrunn

Byrådet ser det som viktig at fagkontorene bidrar med enkelte statistiske analyser innen sine emneområder. Slik virksomhet styrker det faglige miljø og gir impulser for kvalitetsforbedringer og utvikling av statistikken. Dessuten vil slike analyser gjøre statistikken lettere tilgjengelig for brukerne og dermed styrke markedsføringen. Heller ikke i 1981 hadde analysevirksomheten ved fagkontorene det omfang Byrådet kunne ønske. Dette skyldtes at presset utenfra etter mer og bedre statistikk var så sterkt at fagkontorene fant det riktig å disponere sine ressurser for rent statistisk arbeid.

Befolkning
og helse

På oppdrag fra Verdens helseorganisasjon ble det i 1981 utført en analyse av den demografiske utvikling i Norge i de siste 20 år og av den forventede utvikling i årene framover. Det ble arbeidd videre med en studie av dødeligheten innen de enkelte årskull. En analyse av sammenhengen mellom yrke og helse basert på Helseundersøkelsen 1975 ble også ført videre. Endelig ble det arbeidd med planer for nye analyser, bl.a. dødeligheten omkring fødselen og metoder for framskriving av behovet for sykehusplasser på grunnlag av data fra Det økonomiske og medisinske informasjonssystem.

Jordbruk

På flere områder søker Byrådet å erstatte data innhentet på tradisjonell måte med administrative data. I 1981 ble det utført en studie av sammenhengen mellom data fra Jordregisteret og tilsvarende data hentet fra de årlige utvalgstellinger i jordbruket. Undersøkelsen gjaldt en enkelt kommune.

Industri,
byggevirksomhet
og varehandel

Byggekostnadsindeksene for boliger og et prosjekt innen strukturundersøkelsen for bygg og anlegg ble dokumentert i 1981. Et opplegg for beregning av bruttoavanser og vareinnsats i varehandelen til bruk for nasjonalregnskapet var i arbeid.

Samferdsel	For bedre å kunne vurdere kvaliteten av et par prosjekter innen samferdselsstatistikken ble det utført metodestudier som bl.a. tok sikte på å beregne utvalgsfeilen i det endelige tabellmateriale. Det ble også planlagt analyser av innenlandsk rutefart i perioden 1953-1980 og av forbruket av drivstoff i samferdselssektoren.
Penger og kreditt	I 1981 ble det fullført en analyse av konkurser i industri og varehandel.
Forbruk og sparing	På grunnlag av tallmaterialet fra forbruksundersøkelsene ble det i 1981 utført analyser av det private forbruk i 1970-årene og av enkelte forbrukskomponenter som bilhold og boligutgifter. Flere analyser innen samme område er planlagt.
Utdanning, sosiale forhold	En analyse som tok sikte på å klarlegge sammenhengen mellom utdanning og sosial bakgrunn ble fullført i 1981. Videre ble det arbeidd med planer for en analyse av primærmaterialet til barnevernstatistikken.
Levekår	Levekårsundersøkelsen 1980 gav et tallmateriale som er utnyttet analytisk på flere måter. Av analyseemner som det ble arbeidd med i 1981 kan nevnes ulikheter i levekår, arbeidsmiljø og sosial kontakt. Også innen dette felt er flere andre analyser planlagt.
Ferie	Tallmaterialet fra ferieundersøkelsene har resultert i flere analyser som det ble arbeidd med i 1981. Som eksempler kan nevnes endringer i feriemønsteret i 1970-årene, norske ferieformer, helgeturer og spredning av ferien.
Andre emner	Også på andre områder ble det utført analyser i 1981 på grunnlag av Byråets intervjuundersøkelser. Av emner kan nevnes Kvinners yrkesaktivitet 1970-1980, og tilsynsbehovet for aldersgruppen 7-12 år.

2. Forskningsavdelingen

Bakgrunn	Forskningsavdelingen har som oppgave dels å utarbeide og videreutvikle det løpende nasjonalregnskap og dels å utføre forsknings- og analysearbeid innen utvalgte makroøkonomiske emneområder. Flere av disse emneområdene er valgt med sikte på å dekke behov knyttet til økonomisk planlegging. Avdelingens virksomhet har også stor betydning for kvalitetsforbedring og videre utvikling av den økonomiske statistikk.
Nasjonalregnskap	Arbeidet med forbedring og utbygging av nasjonalregnskapet fortsatte i 1981. Metodearbeidet på det nye inntekts- og kapitalregnskap ble fullført, og tall for årene 1975 og 1976 ble beregnet. Videre kom det ut en metodepublikasjon som gir en samlet beskrivelse av nasjonalregnskapssystemet, beregningsmetoder og datakilder. Arbeidet på en kryssløpspublikasjon for årene 1968, 1973 og 1978 fortsatte. For å skaffe datagrunnlag for de makroøkonomiske korttidsmodeller har det en tid vært arbeidd med opplegg av et løpende, kvartalsvis nasjonalregnskap, men arbeidet har til nå ikke gitt brukbare resultater. I 1981 ble det besluttet å føre arbeidet videre etter et forenklet opplegg. Det ble beregnet tilbakegående kvartalsvise regnskapstall for perioden 1966-1978, og forberedende arbeid for en ny hovedrevisjon av nasjonalregnskapet ble satt i gang.
Konjunktur-analyse	I 1981 ble det som vanlig utarbeidd månedlige konjunkturoversikter og økonomisk utsyn over året 1981. Den siste publikasjonen samler bidrag fra en rekke av Byråets kontorer.

- Skatte-
forskning
- Beregnings- og utredningsoppdrag for Finansdepartementet og de politiske partier i samband med budsjettarbeidet og arbeidet med skattereformer krevde også i 1981 betydelige ressurser. Arbeidet med utvidelse og forbedring av skatteberegningmodellene fortsatte. Dokumentasjonen av en beregningsmodell for folketrygdpensjoner på individnivå ble fullført. Det ble også arbeidd med en budsjettmodell for folketrygdens alderspensjon, og en tilsvarende modell for folketrygdens uførepensjon er under planlegging.
- MODIS IV
- Den makroøkonomiske analysemodell MODIS IV er et omfattende regneprogram som bl.a. tar sikte på å vise hvordan alternative økonomisk-politiske tiltak virker inn på landets økonomi. Modellen benyttes i nasjonalbudsjettarbeidet og for andre formål i tilknytning til økonomisk planlegging og analyse. Det ble i 1981 utført 40 fulle beregningsomganger på MODIS IV, de aller fleste for Finansdepartementet. Et nytt sett virkningstabeller ble utarbeidd.
- MODAG
- En liknende, men langt mer aggregert modell, kalt MODAG, ble driftsklar i 1981, og arbeidet med dokumentasjon av modellen ble avsluttet. Modellen er langt mindre og enklere å anvende enn MODIS IV. En venter at modellen vil bli mye brukt, bl.a. i eksperimenter for å videreutvikle det eksisterende modellverktøy. Videreutvikling av modellen er påbegynt.
- MSG
- MSG er en makroøkonomisk analysemodell som er særlig egnet for langtidsstudier av næringslivet under økonomisk vekst. En ny og vesentlig revidert versjon av modellen (MSG-4) ble driftsklar i 1980. Denne modellen ble i 1981 blant annet brukt til å analysere framtidig bruk av oljeinntekter, utarbeide elektrisitetsprognoser og av Planleggingssekretariatet i arbeidet med nytt langtidsprogram. Det ble også arbeidet med visse utvidelser og forbedringer av modellverktøyet.
- KVARTS
- Arbeidet med å utvikle en aggregert kvartalsmodell for den norske økonomi (KVARTS) ble ført videre. Modellen ventes å bli et viktig verktøy i arbeidet med konjunkturanalysene. Tallfestingen av modellen er blitt forsinket på grunn av dataproblemer. Noen resultater av arbeidet er alt publisert.
- REGION
- REGION er en modell som inneholder en detaljert beskrivelse av produksjonsstrukturen i hvert fylke. Arbeidet med utprøving og forbedring av regionalmodellen ble videreført i 1981.
- MODEX
- Arbeidet med eksportmodellen MODEX ble også avsluttet i 1981. Arbeidet med eksportrelasjoner vil bli videreført innenfor modellprosjektene MODAG og KVARTS.
- Industri mv.
- Data for enkeltbedrifter fra Industristatistikken 1966-1978 har vært nyttet til å tallfeste produktfunksjoner på produksjonssektornivå. Et arbeid, som tar for seg aluminiumsindustrien, vil bli publisert i 1982. Med utgangspunkt i produktfunksjonsbegrepet har en også arbeidet med korttidsetterspørselen etter arbeidskraft og med å finne bedre mål for kapasitetsutnyttelsesgraden i industrien.
- Forbruk
- Et større økonometrisk analyseprosjekt basert på de løpende forbruksundersøkelser for årene 1975-1977 ble avsluttet og dokumentasjonen på det nærmeste fullført i 1981. Noen delresultater - delvis av metodekarakter - ble publisert i serien Artikler. En økonometrisk studie av den såkalte "livsinntekts-hypotesen" basert på husholdningsdata fra 1973 ble også utgitt i serien Artikler.
- Norges økonomi
1960-1980
- Det ble utført en del forarbeid på en publikasjon om Norges økonomi 1960-1980. Behovet for en slik oversikt er til stede, men ressurs hensyn gjør det usikkert hvilken framdrift prosjektet vil kunne få.

3. Sosiodemografisk forskningsgruppe

Bakgrunn	<p>Sosiodemografisk forskningsgruppe har som hovedoppgave å dekke spesielle analyseformål knyttet til befolkningens struktur og utvikling, da gjerne sett i sosial eller økonomisk sammenheng. En annen viktig oppgave er å utvikle et presentasjonssystem for den sosiodemografiske statistikk. Dette emneområde har særlig betydning for det sosiale planleggingsarbeid som myndighetene er engasjert i. Gruppens arbeid antas også å få stor betydning for kvalitetsforbedring og videre utvikling av befolknings- og sosialstatistikken.</p>
Befolkningsmodellen	<p>Arbeidet med å forbedre befolkningsmodellen fortsatte i 1981. En analyse av befolkningsutviklingen framover på bakgrunn av utviklingen siden 1950 og en framskriving av folkemengden etter ekteskapeleg status for landet under ett for perioden 1979-2025 ble fullført. I samarbeid med utbyggingsavdelingene i en del fylker ble det i 1981 beregnet et alternativ med justerte vekstrater for den regionale befolkningsframskriving. Ellers startet forberedelsene for en ny regional befolkningsframskriving som vil følge samme modell som ved forrige framskriving. Det arbeides imidlertid også med et nytt alternativ som forutsetter at tallet på inn- og utflyttere i kommunene er i balanse.</p>
Modeller for arbeidskraft og utdanning	<p>Det ble i 1981 arbeidd med å utvikle bedre modeller for analyse av tilgang av arbeidskraft og av utdanning. Beregningene av den framtidige arbeidsstyrke som ble utført for Regjeringens langtidsprogram 1982-1985 ble dokumentert og publisert. Det ble videre arbeidd med å knytte sammen modellen for tilgang av arbeidskraft (MATAUK) med utdanningsmodellen, og ellers å få bedre forbindelser mellom modellene for etterspørsel og tilbud av arbeidskraft. Av nye prosjekter som var under planlegging kan nevnes en analyse av utdanningssøkningen på grunnlag av den nye søkerstatistikken og en utbygging av arbeidskraftmodellen, slik at det blir tatt hensyn til arbeidstakernes ekteskapeleg status.</p>
Bosetting og flytting	<p>I arbeidet med det økonomisk-demografiske modellsystem for regional befolkningsfordeling, utgjør flytteaktiviteten og utviklingen i arbeidsmarkedet sentrale elementer. I 1981 ble det fullført en analyse av nettoflytting og arbeidsmarked og en rapport om yrkesdeltaking i fylkene i 1970-årene. Et annet prosjekt for beregning av justerte flytterelasjoner ble også fullført, og en studie av bruttoflytting etter 1965 var under arbeid. Et rådgivende utvalg var i arbeid med ajourføring av Byråets kommunklassifisering etter type. Dette utvalg skal også fastsette en klassifisering av grunnkretsene etter ulike kretstyper.</p>
System og presentasjonsmetoder for sosiodemografisk statistikk	<p>Sosialt utsyn 1980 ble sendt ut våren 1981, og planleggingen av en ny utgave for 1983 ble påbegynt. Utkast til standardklassifisering etter sosioøkonomisk status ble gjort klar til utprøving. Forskningsgruppen deltar i et nordisk samarbeid med sikte på å utvikle et system for sosiodemografisk statistikk.</p>
Demografisk strukturanalyse	<p>Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 gav et omfattende datamateriale som nå bearbeides analytisk. I 1981 ble det avsluttet en analyse som behandler bl.a. svangerskap, fødsler og aborter, prevensjonsbruk og samlivsmønster. En annen analyse tar for seg sammenhengen mellom fruktbarhet og yrkesaktivitet. Det ble også fullført en rapport og varighetsavhengige giftermåls- og skilsmisserater og en analyse av endringer i fødselstallene 1950-1975. Flere analyseprosjekter vil bli ført videre i 1982. Dette gjelder bl.a. analyser av sammenhengen mellom</p>

fruktbarhet, prevensjonsbruk og økonomiske faktorer. Av nye prosjekter som ble planlagt i 1981 kan nevnes analyse av sammenhengen mellom barnetall og yrkesaktivitet over livsløpet, fødslenes plassering over livsløpet, samliv og fødsler, og ekteskapsoppløsning.

4. Gruppe for metoder

Bakgrunn og virksomhet

Metodegruppen har til formål å utvikle og forbedre metoder ved innhenting av data, ved beregning av totaltall på grunnlag av utvalgstillinger, ved bearbeiding og ved analyse av statistikk. Dessuten skal gruppen spre kunnskap i Byrået som fremmer bruken av hensiktsmessige metoder. I 1981 ble det arbeidd med flere metodestudier. Av slike prosjekter kan nevnes en utvalgsplan til bruk ved overvåkning av vassdrag.

5. Gruppe for ressursregnskap

Bakgrunn

Denne gruppe ble opprettet i 1978 etter initiativ fra Miljøverndepartementet med det formål å utforme et ressursregnskap for Norge og å utvikle analysemetoder i tilknytning til regnskapet, bl.a. for framskrivning av regnskapstall til bruk ved ressursbudsjetteringen. Gruppen er ennå ikke fast organisert.

Virksomhet

I 1981 kunne gruppen legge fram det første ressursregnskap som dekket energi, mineraler, fisk, skog og arealer. Publikasjonen gjør også rede for de prinsipper, definisjoner og datakilder som regnskapet bygger på. Innen de enkelte ressurskategorier ble det drevet analysevirksomhet med sikte på å styrke grunnlaget for arbeidet med ressursbudsjetteringen. En venter at myndighetene i nær framtid vil ta stilling til om arbeidet med ressursregnskapet og analysevirksomheten rundt dette skal videreføres som en permanent oppgave for Byrået.

V. PUBLISERINGS- OG INFORMASJONSVIRKSOMHETEN

Publikasjoner

I vedlegg 2 er det gitt en oversikt over publikasjoner i serien Norges offisielle statistikk (NOS), Statistiske analyser (SA), Samfunnsøkonomiske studier (SØS), Artikler fra Statistisk Sentralbyrå (ART) og Rapporter fra Statistisk Sentralbyrå (RAPP) som ble trykket i 1981. Videre ble det i serien Interne notater gitt ut 41 publikasjoner. Denne serien omfatter stoff av metodisk og teknisk art som er av betydning for Byråets virksomhet, men som antas å ha mindre interesse utenfor Byrået. I tillegg til disse publikasjonene ble det som vanlig gitt ut Statistisk månedshefte, Månedshefte for utenrikshandelen og 11 hefter i serien Konjunkturtendensene. All regionalstatistikk av betydning ble publisert i serien Nye distriktstall som er et månedshefte for hvert enkelt fylke. Et utvalg av all ny statistikk ble løpende publisert i serien Statistisk ukehefte. Den nyeste statistikken på områdene bank og kreditt ble gitt ut i 21 hefter med tittel Bank- og kredittstatistikk. Aktuelle tall. Endelig ble det gitt ut i alt 425 pressemeldinger i serien Aktuell statistikk. Alt i alt ble det i 1981 produsert rundt 38 600 trykksider med tekst og tabeller.

- Biblioteket
- Netto tilvekst i Byråets bibliotek var 1 595 bind (tilgang 2 382, avgang 787). Antall utlån var 5 385. I tillegg ble det tatt 5 503 kopier som erstatning for utlån. Av utlånene var 1 178 til andre bibliotek, mens antall innlån fra andre bibliotek var 187.
- Foruten utlån og innlån er referansetjenesten - besvarelse av forespørser - en sentral del av Bibliotekets arbeid. En tidsregistrering som ble foretatt i 8 uker, viste at referansetjenesten krever noe over ett årsverk - 1 378 timer.
- Forbrukerundersøkelse
- I 1981 ble det gjennomført en undersøkelse for å kartlegge bruk av statistikk innen de viktigste brukergrupper: departementer, andre statsetater, fylkeskommuner og kommuner, undervisningsinstitusjoner og næringsliv. I alt kom det i retur 1 153 skjemaer. Undersøkelsen har gitt opplysninger som vil komme til nytte både ved planlegging av presentasjonen av statistikk og ved markedsføringen.
- Dokumentasjon
- Arbeidet med omlegging av publikasjonslister og innholdsfortegnelser til EDB ble påbegynt i 1981. Formålet er at ajourførte oversikter - alfabetisk, numerisk og etter emne - skal kunne tas ut fra en database etter behov, slik at opplysningstjenesten effektiviseres.
- Skolemateriell
- Byåret utarbeider også materiale til bruk i skolene. I 1981 ble det sendt ut rundt 1 500 klassesett av en enkel innføring i bruk av Statistisk årbok tilpasset grunnskolens ungdomstrinn. Tilsvarende tall for 1980 var 500 klassesett. Hvert klassesett består av 1 lærerhefte og 25 elevhefter.

TABELLER

Tabell 1. Statistisk Sentralbyrå. Regnskap for 1979, 1980 og 1981. Mill.kr

Utgifter	1979	1980	1981
1. Lønn og godtgjørelser	68,1	76,4	87,4
2. Varer og tjenester	29,5	36,5	44,0
3. Ekstraordinære tellinger mv.	18,7	24,4	19,3
4. Store nyanskaffelser	1,4	3,2	3,6
I a l t	117,7	140,5	154,3

Tabell 2. Statistisk Sentralbyrå. Kostnader etter statistikkområder. 1979, 1980 og 1981

Statistikkområder	Beløp. 1 000 kr			Prosent		
	1979	1980	1981	1979	1980	1981
Jordbruk, skogbruk og fiske	26 744	15 161	7 299	22,9	10,9	4,8
Bergverk, industri, byggevirksomhet	6 994	7 437	8 182	6,0	5,4	5,4
Annen næringsstatistikk	3 998	5 547	6 501	3,4	4,0	4,3
Utenrikshandel	10 366	14 415	15 126	8,9	10,4	9,9
Nasjonalregnskap	3 526	4 560	4 500	3,0	3,3	2,9
Annen økonomisk statistikk	11 248	15 874	17 535	9,6	11,4	11,5
Økonomisk forskning	6 560	7 461	7 585	5,6	5,4	5,0
Økonomisk statistikk og analyse i alt	69 436	70 455	66 728	59,4	50,8	43,8
Befolkning og helse	7 329	14 861	28 212	6,3	10,7	18,5
Arbeidsmarked	3 221	4 105	4 394	2,8	3,0	2,9
Undervisning	2 848	3 527	4 205	2,4	2,5	2,8
Sosiale forhold, rettsforhold, valg	2 366	2 828	3 119	2,0	2,0	2,1
Inntekt og formue	2 755	3 662	3 430	2,4	2,6	2,3
Forbruk og sparing	1 891	2 009	2 023	1,6	1,5	1,3
Levekårs- og fritidsundersøkelser	1 293	1 479	1 863	1,1	1,1	1,2
Personmodeller	2 095	3 042	3 012	1,8	2,2	2,0
Personstatistikk og analyse i alt	23 798	35 513	50 258	20,4	25,6	33,0
Personregister, GAB-register	7 253	9 255	9 504	6,2	6,7	6,3
Bedrifts- og foretaksregister	4 578	5 044	5 982	3,9	3,6	3,9
Registerarbeid i alt	11 831	14 299	15 486	10,1	10,3	10,2
Oversiktsstatistikk ¹⁾ , andre aktiviteter mv.	11 811	18 531	19 867	10,1	13,3	13,0
K o s t n a d e r , i a l t ²⁾	117 876	138 798	152 339	100,0	100,0	100,0

1) Statistisk årbok, Statistisk månedshefte, Statistiske fylkeshefter, Nye distriktstall, Sosialt utsyn, Miljøstatistikk mv.

2) Totaltallene er forskjellig fra tabell 1. Dette skyldes at det for store nyanskaffelser i tabell 2 er regnet med avskrivninger, ikke anskaffelseskostnader som i tabell 1.

Tabell 3. Statistisk Sentralbyrå. Personale i arbeid pr. 31. desember 1979, 1980 og 1981¹⁾

Avdelinger og kontorer	1979	1980	1981
DIREKTØRER	9	10	11
FAGAVDELING			
1.kontor Befolkningsstatistikk	20	20	21
2.kontor Landbruksstatistikk	21	21	18
3.kontor Finansstatistikk	18	17	17
4.kontor Statistikk over utenrikshandel, samferdselsstatistikk	38	39	37
6.kontor Arbeidsmarked- og regionalstatistikk	21	21	24
7.kontor Utdannings- og kulturstatistikk	14	14	14
8.kontor Statistikk over lønn, inntekt, skatt, formue og arbeidstid	20	22	22
9.kontor Sosial- og rettsstatistikk	13	13	13
Underavdelingen for industristatistikk mv.:			
5.kontor Industristatistikk mv.	62	58	51
11.kontor Bygge- og anleggsstatistikk mv.	-	-	11
Underavdeling for intervjuundersøkelser:			
Gruppe for metoder	7	5	5
Gruppe for planlegging og analyse	10	10	11
Intervjukontor	28	30	33
Folketellingskontoret	13	136	67
Landbrukstellingskontoret	35	16	8
Gruppe for ressursregnskap	18	16	20
Fagavdeling i alt	338	438	352
FORSKNINGSAVDELING			
Økonomisk analysegruppe	28	29	31
10.kontor Nasjonalregnskap	18	18	16
Forskningsavdeling i alt	46	47	47
SOSIODEMOGRAFISK FORSKNINGSGRUPPE			
	16	15	15
PRODUKSJONSAVDELING			
Registerkontor	52	50	52
Systemkontor	54	58	57
Kontor for manuell databearbeiding	196	201	180
Driftskontor	35	39	39
Tekstbehandlingskontor	25	22	27
Trykningskontor	19	20	22
Produksjonsavdeling i alt	381	390	377
GRUPPE FOR PLANLEGGING	6	5	5
INFORMASJONSAVDELINGEN	19	19	18
ADMINISTRASJONSAVDELINGEN	50	52	61
B Y R Å E T I A L T	865	976	906

1) På grunn av deltidsarbeid er personaltallet større enn tallet på stillinger.

STATISTISK SENTRALBYRÅ. PUBLIKASJONER GITT UT I 1981

Serien Norges offisielle statistikk (NOS)

- Oversikt
- Statistisk årbok 1981, 496 s
 - Økonomisk utsyn over året 1981, 168 s
- Befolkning
- Folkemengden etter alder og ekteskapelig status 31. desember 1980, 159 s
 - Folketallet i kommunene 1980-1981, 38 s
 - Folkemengdens bevegelse 1980, 79 s
 - Flyttestatistikk 1980, 94 s
 - Fruktbarhetsundersøkelse 1977, 225 s
 - Familiestatistikk 1980, 95 s
- Helseforhold
- Helsestatistikk 1979, 127 s
 - Helsepersonellstatistikk 1979, 150 s
 - Sykehusstatistikk 1979, 54 s
 - Psykiatriske sykehus 1979, 54 s
 - Dødsårsaker 1979, 98 s
- Arbeidsmarked
- Arbeidsmarkedstatistikk 1980, 183 s
- Nasjonalregnskap
- Nasjonalregnskap 1949-1962, 132 s
 - Nasjonalregnskap 1969-1980, 238 s
- Utenrikshandel
- Utenrikshandel 1980 I, 344 s
 - Utenrikshandel 1980 II, 325 s
 - Statistisk varefortegnelse over utenrikshandelen 1982, 135 s
- Jordbruk, skogbruk og jakt
- Veterinærstatistikk 1979, 87 s
 - Skogstatistikk 1979, 110 s
 - Skogstatistikk 1980, 117 s
 - Jaktstatistikk 1980, 60 s
- Fiske
- Fiskeristatistikk 1979, 157 s
 - Lakse- og sjøaurefiske 1980, 98 s
- Bergverksdrift, industri, kraftforsyning, byggevirkksomhet mv.
- Oljevirkksomheten 1980, 81 s
 - Regnskapsstatistikk 1979. Bergverksdrift og industri, 162 s
 - Industristatistikk 1979, 220 s
 - Varenomenklatur. Tillegg til Industristatistikk 1980, 155 s
 - Elektrisitetsstatistikk 1979, 98 s
 - Energistatistikk 1980, 88 s
 - Byggearealstatistikk 1979, 91 s
 - Bygge- og anleggsstatistikk 1979, 75 s
 - Statistikk over bilverksteder mv. 1979, 33 s
 - Statistikk over arkitektvirksomhet og byggeteknisk konsulentvirksomhet 1979, 37 s
 - Statistikk over tjenesteyting 1979. Forretningsmessig tjenesteyting, utleie av maskiner og utstyr, renovasjon og reingjøring, vaskeri- og renserivirkksomhet, 52 s
- Innenlandsk handel
- Regnskapsstatistikk 1979. Engroshandel, 104 s
 - Varehandelsstatistikk 1979, 171 s

- Samferdselsstatistikk 1980, 250 s
 - Rutebilstatistikk 1979, 67 s
 - Veitrafikkulykker 1979, 156 s
 - Veitrafikkulykker 1980, 183 s
 - Sjøulykkestatistikk 1980, 59 s
 - Reiselivsstatistikk 1979, 139 s
 - Reiselivsstatistikk 1980, 142 s
- Samferdsel og reiseliv
-
- Strukturtall for kommunenes økonomi 1979, 123 s
- Offentlige finanser
-
- Kredittmarkedstatistikk. Finansielle sektorbalanser 1975-1980, 144 s
 - Kredittmarkedstatistikk. Lån, obligasjoner, aksjer m.v. 1980, 80 s
 - Kredittmarkedstatistikk. Private og offentlige banker 1980, 310 s
 - Regnskapsstatistikk 1980. Private og offentlige banker, 123 s
 - Kredittmarkedstatistikk. Private kredittforetak og finansieringsselskaper 1979, 87 s
 - Kredittmarkedstatistikk. Private kredittforetak og finansieringsselskaper 1980, 95 s
 - Kredittmarkedstatistikk. Livs- og skadeforsikrings-selskaper m.v. 1979-1980, 50 s
 - Kredittmarkedstatistikk. Fordringer og gjeld overfor utlandet 1979 og 1980, 89 s
- Penger og kreditt
-
- Lønnsstatistikk 1980, 101 s
 - Lønnsstatistikk for ansatte i jordbruk, gartnerier og hagebruk. September 1980, 39 s
 - Lønnsstatistikk for arbeidere i bergverksdrift og industri 3. kvartal 1980, 31 s
 - Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel 1. september 1980, 28 s
 - Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutefart. November 1980, 26 s
 - Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i utenriksfart. Mars 1981, 28 s
 - Lønnsstatistikk for ansatte i hotell- og restaurantdrift. April og oktober 1980, 40 s
 - Lønnsstatistikk for ansatte i bankvirksomhet 1. september 1980, 42 s
 - Lønnsstatistikk for ansatte i forsikringsvirksomhet 1. september 1980, 31 s
 - Lønns- og sysselsettingsstatistikk for statens embets- og tjenestemenn 1. oktober 1980, 97 s
 - Lønnsstatistikk for kommunale arbeidstakere pr. 1. oktober 1980, 80 s
 - Lønns- og sysselsettingsstatistikk for ansatte i skoleverket 1. oktober 1980, 57 s
 - Lønnsstatistikk for ansatte i forretningsmessig tjenesteyting og i interesseorganisasjoner 1. september 1980, 58 s
- Lønninger
-
- Skattestatistikk 1979, 201 s
- Inntekt og formue
-
- Forbruksundersøkelsene 1977-1979, 219 s
- Forbruk og sparing
-
- Sosialstatistikk 1979, 89 s
 - Alkohol og andre rusmidler 1980, 45 s
 - Kvinners arbeid 1980, 111 s
- Sosiale forhold
-
- Kriminalstatistikk. Reaksjoner, fengslinger 1978, 108 s
 - Kriminalstatistikk. Reaksjoner, fengslinger 1979, 108 s
 - Kriminalstatistikk 1980, 199 s
 - Sivilrettsstatistikk 1980, 42 s
- Rettsforhold

- Utdanningsstatistikk. Oversikt 1. oktober 1978, 106 s
 - Utdanningsstatistikk. Oversikt 1. oktober 1979, 111 s
 - Utdanningsstatistikk. Grunnskoler 1. oktober 1980, 77 s
 - Utdanningsstatistikk. Voksenopplæring 1979/80, 94 s
 - Utdanningsstatistikk. Videregående skoler 1. oktober 1979, 124 s
 - Utdanningsstatistikk. Universiteter og høgskoler 1. oktober 1980, 131 s
- Utdanning
- Ferieunders kelsen 1978/79 II, 102 s
- Ferie

Serien Statistiske analyser (SA)

- Ressursregnskap, 198 s
- Naturmiljø og naturressurser
- Sosialt utsyn, 284 s
- Sosiale forhold

Serien Samfunnsøkonomiske studier (S S)

- Fruktbarhetsutvikling og fruktbarhetsteorier, Norge i et internasjonalt perspektiv, 120 s
- Befolkning
- Framskrivning av arbeidsstyrken 1979-2000, 109 s
 - Holdninger og atferd på arbeidsmarkedet, 223 s
- Arbeidsmarked
- Nasjonalregnskapet i Norge. System- og beregningsmetoder, 313 s
- Nasjonalregnskap - metoder
- Inntektsfordeling og levekår, 263 s
- Inntekt, levekår

Serien Artikler fra Statistisk Sentralbyrå (ART)

- Jobb, barn og likestilling. Om kvinners tilpassing til arbeid og familie, 24 s
- Sosiale forhold
- MODIS IV. Virkningstabeller for 1978, 76 s
- Makroøkonomisk analyse
- The Consumption Function and the Life Cycle Hypothesis, 22 s
 - MIFO. En modell for analyse av folketrygdens alderspensjon, 43 s
 - Estimating Economic Relations from Incomplete Cross-Section/Time-Series Data, 19 s
- Makroøkonomisk og statistisk teori og metode

Serien Rapporter fra Statistisk Sentralbyrå (RAPP)

- Naturmiljø og naturressurser - metode
 - A System of Natural Resource Accounts, 47 s
 - Planregnskap. Ressursregnskap for fysisk planlegging, 70 s
 - Referansearkiv for naturressurs- og forurensningsdata. 2. utgave, 424 s
 - Temperaturkorrigering av energiforbruket, 43 s
 - Two Notes on Land Use Statistics, 47 s

- Befolkning - analyse og metode
 - Framskrivning av folkemengden etter ekteskapelig status 1979-2026, 75 s. Analyse
 - Glatting av flytterater i Statistisk Sentralbyrås befolkningsframskrivinger, 27 s. Metode

- Arbeidsmarked - analyse og metode
 - Intervjuernes erfaringer fra arbeidskraftundersøkelsene, 47 s. Metode
 - Tilgang på arbeidskraft i fylkene for årene 1971-1979, 72 s. Analyse

- Nasjonalregnskap - metode
 - National Accounts of Norway. System and Methods of Estimation, 101 s

- Jordbruk - metode
 - Jordbruksareal ifølge jordregister og utvalgstillinger. Metodiske forskjeller belyst med materiale fra Trøgstad kommune, 63 s

- Fiske og fangst - analyse
 - Totalregnskap for fiske- og fangstnæringen 1976-1979, 38 s
 - Totalregnskap for fiske- og fangstnæringen 1977-1980, 39 s

- Industri, bygg og anlegg - metode
 - Etterspørsel etter energi i norsk industri, 27 s
 - Miljøverninvesteringer i industrien. Problemer ved kartlegging av data, 34 s
 - Produktivitet og sysselsetting i industrien, 75 s
 - Strukturundersøkelse for bygg og anlegg. Vann- og kloakk-anlegg, 62 s

- Samferdsel - analyse
 - Eie og bruk av personbil 1980, 42 s

- Offentlige finanser
 - Aktuelle skattetall 1981, 46 s
 - Skatter og overføringer til private. Historisk oversikt over satser m.v. Årene 1965-1981, 74 s

- Penger og kreditt - analyse
 - Konkurser i industri og varehandel. Utvikling, hyppighet og omfang, 31 s

- Priser - metode
 - Konsumprisindeksen, 62 s
 - Byggekostnadsindeks for boliger, 123 s

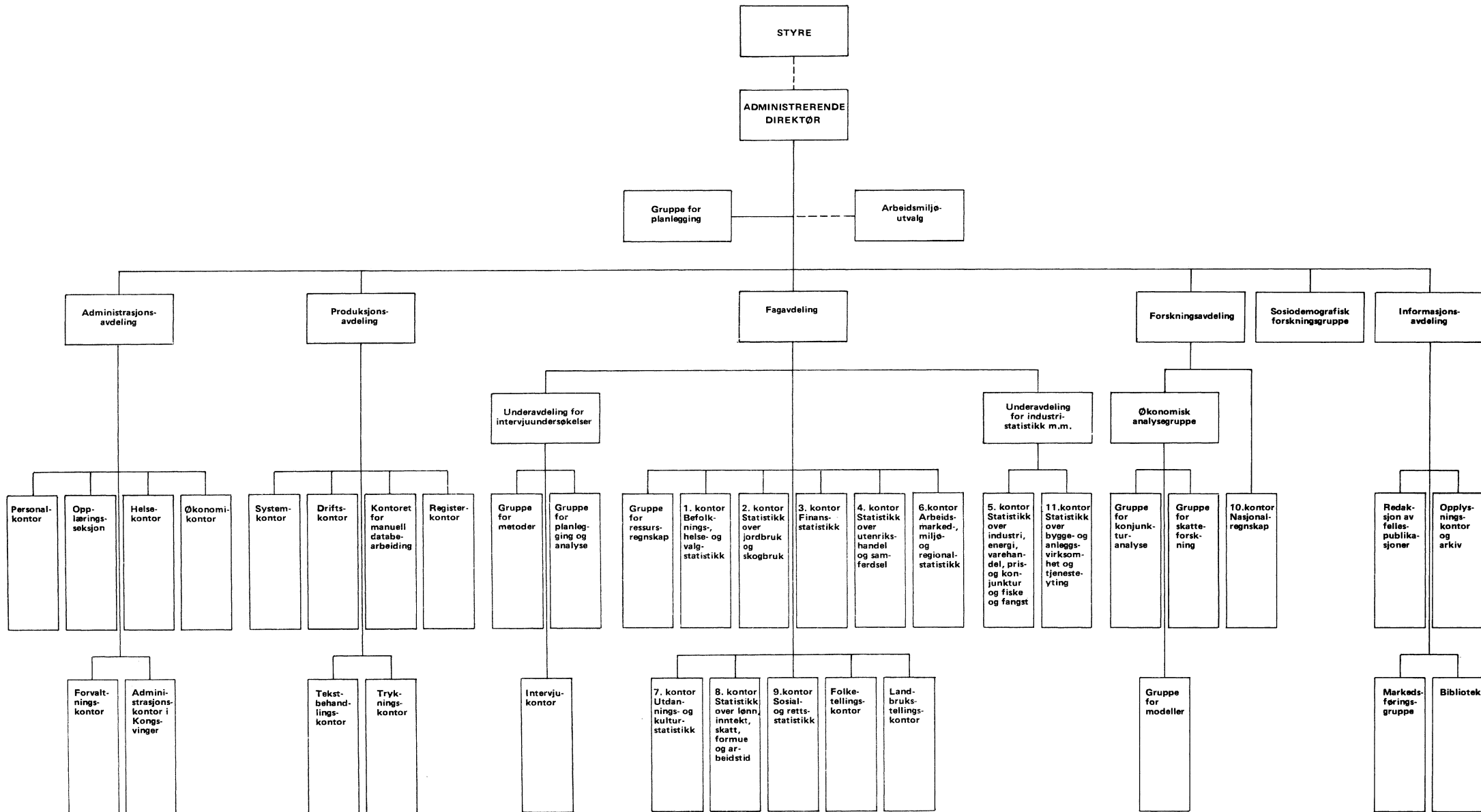
- Sosiale forhold - metode
 - Levekårsundersøkelsen 1980. Dokumentasjon. Del I, 67 s

- Kultur - analyse
 - Holdninger til norsk utviklingshjelp, 62 s

- Ferie - analyse
 - Helgeturer 1978/79, 23 s
 - Norske ferieformer, 112 s

- Regionalstatistikk - metode
 - Metoder for estimering av tall for fylker ved hjelp av utvalgsundersøkelser, 42 s

- En analyse av faktorinnsatsen i Norges utenrikshandel med utviklingsland og industriland, 55 s
 - Importinnhold i sluttleveringer, 20 s
 - Markedsindikatorer for norsk eksport, 47 s
 - MODAG. En modell for makroøkonomiske analyser, 70 s
 - MODIS IV. Detaljerte virkningstabeller for 1979, 264 s
 - MODIS IV. Detaljerte virkningstabeller for 1980, 272 s
 - MODIS IV. Dokumentasjonsnotat nr. 16. Endringer i utgave 78-1 og 79-1, 101 s
 - Utprøving av modellen REGION mot fylkesfordelte nasjonalregnskapsdata for perioden 1973-1976, 42 s
- Makroøkonomisk metode og analyse
- Lineære og log-lineære modeller for kvalitative avhengige variable, 122 s
- Statistisk metode
- Figurer i publikasjoner, 115 s
- Diverse

STATISTISK SENTRALBYRÅS ORGANISASJON PR. 1. JANUAR 1982

Arne Øien
Arne Øien

